

ZÁKON

ze dne 2019,

kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 297/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 197/2012 Sb., zákona č. 390/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 101/2013 Sb., zákona č. 233/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 300/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 230/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 48/2016 Sb., zákona č. 250/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 193/2018 Sb. a zákona č. ... se mění takto:

1. V § 5 odst. 2 úvodní část ustanovení zní: „Není-li stanoveno jinak, řidič nesmí“.

2. V § 5 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Řidič, který řídí jednomístné jízdní kolo a jede na stezce pro cyklisty, účelové nebo místní komunikaci anebo na silnici III. třídy, může před jízdou nebo během jízdy požit alkoholické nápoje za podmínky, že zjištěný obsah alkoholu u řidiče nebude vyšší než 0,5 promile a zároveň nepřeváží děti na sedadle pro přepravu dítěte, v přívěsném vozíku, ani na dětském kole připojeném k jízdnímu kolu.“.

3. V § 125c odst. 5 se na konci textu písmene c) doplňují slova „; jde-li však o řidiče, který řídí jednomístné kolo, lze uložit pokutu nejvýše do 500 Kč“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

Návrh zákona vychází z toho, že je správné zrušit absolutní zákaz řízení pod vlivem alkoholu (absolutní nula) pro omezenou skupinu řidičů. Jedná se o cyklisty – tedy řidiče jízdních kol. Navrhovatel považuje za absurdní, že například na Moravě byly vybudovány za užití veřejných peněz vinařské cyklostezky, které cíleně vedou vinohrady a v okolí vinných sklepů a přitom veřejná moc i malé ochutnání vína cyklistou postihuje.

Podmínkou navrhované úpravy však je, že cyklisté pojedou na kole sami, tedy nepovezou ani děti, ani nebudou řídit dvojsedadlové kolo. Další kumulativní podmínkou je, že toto bude umožněno jen na stezkách pro cyklisty, účelových a místních komunikacích a silnicích třetí třídy, tedy těch pozemních komunikacích, kde je slabší provoz proti jiným dopravně významnějším silnicím I. a II. třídy.

Další podmínkou je, že alkohol nevyloučí schopnost řídit jízdní kolo, přičemž se zde vychází z hranice 0,5 promile alkoholu v krvi řidiče. Již dnes je s tímto principem v zákoně pracováno, když požití alkoholu řidičem je postihováno pokutou 2 500 - 20 000 Kč [§ 125c odst. 1 písm. b) a odstavec 5 písm. c) zákona o silničním provozu], zatímco požití alkoholu v takové míře, že je vyloučena způsobilost řídit vozidlo, je postihováno pokutou 25 000 - 50 000 Kč [§ 125c odst. 1 písm. c) a odstavec 5 písmeno a) zákona o silničním provozu] s tím, že u řidičů motorových vozidel nemá řízení pod vlivem alkoholu do 0,3 promile vliv na bodové hodnocení v rámci bodového systému.

Legislativní zákaz požití alkoholu v jakékoli míře nejen u řidičů motorových vozidel, ale i u cyklistů je v České republice ve srovnání s poměry v jiných evropských státech velmi restriktivní a také celkem ojedinělý. Řidiči jízdních kol přitom představují mnohem menší riziko v provozu než řidiči motorových vozidel a mnohdy se pohybují na cyklostezkách, místních komunikacích a silnicích třetí třídy, tedy těch pozemních komunikacích, kde je slabší provoz proti jiným dopravně významnějším silnicím I. a II. třídy.

Návrh zákona vychází z toho, že je správné změnit dosud stejný postih řidičů řídících pod vlivem alkoholu motorová vozidla, jakož i jízdní kola, protože z hlediska možných následků je zde rozdíl, případná nehoda cyklisty primárně postihne jeho jako řidiče, nikoliv jiné. Jedná se o cyklisty – tedy řidiče jízdních kol, kterým by nově měla být ukládána pokuta do 500 Kč, místo současného rozmezí 2 500 - 20 000 Kč.

Návrh neznevýhodňuje muže ani ženy.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky a zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem, se závazky České republiky vyplývajícími

z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, a též s právem Evropské unie. Respektive se ústavního pořádku, mezinárodních závazků a evropského práva nedotýká. Pravidla silničního provozu ohledně určení tolerance alkoholu jsou v dispozici vnitrostátního zákonodárce. Konkrétní návrh vychází ze zkušenosti dalších evropských zemí. V řadě z nich je alkohol tolerován do určité míry i u řidičů motorových vozidel (Británie) a v historicky blízkém Rakousku mohou cyklisté mít právě 0,8 promile alkoholu v krvi.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Návrh zákona nemá vliv na státní ani jiné veřejné rozpočty. Návrh zákona nemá vliv na rozpočty krajů a obcí, pokud nebereme v úvahu příjem z pokut za tento dosud postihovaný přestupek, který však není pro dotčené obce zásadní.

B. Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Nová úprava tolerance alkoholu u cyklistů se legislativně promítá do § 5 odstavce 2, kde je nyní úplný zákaz požívání alkoholu řidičem, tak, že se dává možnost jiné úpravy.

K bodu 2

Tato jiná úprava je stanovena v novém odstavci 4, kdy je řidičům jednosedadlových jízdních kol dovoleno požití alkoholu, pokud nevezou děti, jedou na vybraných komunikacích (silnice III. třídy, místní a účelové komunikace a stezky pro cyklisty) a zároveň nebudou mít více než 0,5 promile alkoholu v krvi.

K bodu 3

Zavádí se speciální méně přísná pokuta pro cyklisty za řízení pod vlivem alkoholu v maximální výši do 500 Kč místo obecné sazby v rozpětí 2 500 - 20 000 Kč.

K čl. II

Účinnost je navržena v závislosti na vyhlášení zákona, protože nelze předvídat délku legislativního procesu. Novela zmírňuje postihy, nestanoví nové povinnosti pro občany, tedy není nutná dlouhá legisvakanní lhůta.

V Praze dne 15. listopadu 2018

Jaroslav Kubera v. r.
předseda Senátu